

Banetrafik

28.61. Jernbanetrafik

Ved lov nr. 289 af 18. maj 1998 som ændret ved lov nr. 124 af 27. februar 2001 om jernbanevirksomhed mv. er styringen af det offentliges indkøb af jernbanepassagertrafik omlagt med virkning fra 1. januar 1999. Trafikministeren kan herefter indgå kontrakter med en eller flere jernbanevirksomheder om at levere den ønskede trafik mod betaling, såkaldt "trafik udført som offentlig service".

Trafikministeren kan herved sikre betjening med passagertrafik i et rimeligt omfang, herunder i relation til udstrækning af serviceniveau.

Kontrakten(-erne) er i første omgang indgået med DSB og DSB S-tog a/s efter forhandling, såkaldt "forhandlet trafik".

Fra 1. januar 2003 forudsættes 15 % af passagertrafikken uden for S- togsnettet, der udføres som offentlig service trafik, at blive bragt i udbud.

Fra 1. januar 1999 afholdes statens udgifter til indkøb af offentlig service togtrafik via kontrakter, som trafikministeren indgår med DSB eller andre jernbanevirksomheder.

Med lov om jernbanevirksomhed er der herudover sket en ændring af rammevilkårene for at drive jernbanetrafik. Således kan enhver godkendt jernbanevirksomhed fra 1. januar 1999 drive godstrafik på statens jernbanenet. Fra 1. januar 2000 har der desuden været mulighed for at drive passagertrafik uden kontrakt med staten, dvs. uden tilskud fra staten, såkaldt fri trafik.

DSB

DSB er pr. 1. januar 1999 etableret som en selvstændig offentlig virksomhed. DSB aflægger regnskab efter årsregnskabsloven, og virksomheden har låneadgang. Dette indebærer, at DSB's investeringer kan lånefinansieres, og materielanskaffelser belaster alene kontraktbetalingerne fra staten til DSB med årets afskrivning og forrentning.

For den selvstændige offentlige virksomhed gælder de normale regler for aktieselskaber. DSB skal således betale selskabsskat og diverse arbejdsgiverafgifter, ligesom der betales et vist udbytte til staten.

DSB S-tog er et af DSB helejet datterselskab, DSB S-tog a/s.

DSB solgte pr. 1. august 2000 DSB's stykgodsforretning til virksomheden Danske Fragtmænd a.m.b.a., jf. aktstykke E, der er tiltrådt af Folketingets Finansudvalg den 29. juni 2000.

Den resterende del af DSB Gods er pr. 1. januar 2001 solgt til Railion GmbH, jf. aktstykke F, der er tiltrådt af Folketingets Finansudvalg den 4. april 2001.

Lånerammer og bevilling

DSB lånefinansierer sine investeringer. Kontraktbetalingen til DSB for udførelsen af offentlig service trafik dækker ud over driftsomkostninger også afskrivning og forrentning af investeringerne. Der er i 2002 et investeringsbehov på ca. 2,2 mia. kr. til betaling af bl.a. nye S-tog, Øresundstog og IC4-tog. Ud over dette er der etableret en driftskredit på op til 1 mia. kr. til finansiering af kortfristede udsving i likviditeten.

DSB's låneadgang er udformet således, at DSB kan levere den i kontrakterne med trafikministeren forudsatte trafik samt foretage rentable investeringer i øvrigt uden at komme i likviditetsvanskeligheder.

DSB's lånerammer fastlægges af Folketingets Finansudvalg i en toårig procedure på grundlag af fremlagte likviditetsbudgetter, og DSB's låneoptagelse styres gennem følgende rammer, der fremgår af virksomhedens vedtægter:

1. Investeringer, som ønskes foretaget af DSB eller datterselskaber heraf, og som overstiger en beløbsmæssig grænse på 100 mio. kr., skal forelægges for Folketingets Finansudvalg til godkendelse. Beløbsgrænsen fremgår af virksomhedens vedtægter og kan ændres efter forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.